

FACKLIG-POLITISKA

GULDKORN

EN TIPS- OCH TRIXGUIDE FÖR DIG SOM

SOCIALDEMOKRATISKT KOMMUNAL- ELLER REGIONRÅD

Socialdemokraterna är ett arbetareparti, grundat av den svenska fackföreningsrörelsen. I samverkan mellan facklig organisering och politisk kamp har Sverige som modernt land formats och utvecklats. Vår facklig-politiska samverkan har varit avgörande för Sveriges framgångar, men det är inte en del av vår historia, den pågår med full kraft i nuet och är avgörande för vår framtid.

Detta dokument samlar tips och trix för dig som socialdemokratiskt kommunal- och regionråd. I majoritet som i opposition. Flera av tipsen känner du redan igen, flera använder du dig redan av. Några är förhoppningsvis nya och kan komma till nytta i utvecklandet av socialdemokratien och jämlikheten i din kommun eller region. Det är inte en lista på saker du måste göra. Det är idéer för hur vi som arbetarrörelse tillsammans gör Sverige bättre, och samtidigt stärker oss som rörelse. Och för oss som socialdemokrater är det aldrig fritt valt arbete.

För oss som kommunal- eller regionråd är det avgörande med en bra relation med medarbetarnas fackliga organisationer och med medborgarnas fackliga organisationer. För oss är facklig-politisk samverkan en självklarhet och nödvändighet. Som socialdemokratiska ledare har vi ett ansvar att bära den facklig-politiska samverkan hela vägen.

Detta dokument omfattar båda dessa delar. Vi lyfter tips och exempel från runt om i landet, kommunal- och regionråd liksom dig som berättar om deras exempel. Hur de tagit strid för personalens villkor, ändrat busslinjer för att passa arbetstider, ställt krav på schyssta villkor i upphandlingar. I samverkan med LO:s alla förbund, och ibland i samarbete med TCO- och Saco-förbund.

Facklig-politisk samverkan har vi som parti tillsammans med LO och LO-förbunden. Samarbete har vi som parti också tillsammans med TCO- och SACO-förbunden. Alla dessa delar gör oss och landet starkare.

Markus Pettersson

Anders Henriksson

Katrin Stjernfeldt Jammeh

Socialdemokraterna

Den facklig-politiska samverkan har alltid provocerat både högern och vänstern. Anledningen till detta är enkel. Den har helt enkelt varit oerhört framgångsrik och i hög utsträckning bidragit till att vi är den dominerande kraften i svensk politik. Vi är två olika grenar på ett och samma träd – vi delar samma värdegrund men tar ibland olika ställningstagande för att nå våra gemensamma mål.

Utdrag från den facklig-politiska strategin. Den hittar du här ►

Så här funkar dokumentet

Välkommen till ett spännande dokument fullt av tips och inspiration.

Tips-listorna kan du checka av allt eftersom du använder tipsen. Alla tomma rutor kan fyllas genom att du klickar på dem. Då ser de istället ut så här .

Vid denna symbol ► finns mer material att läsa vidare om de olika tipsen från kommuner har du regioner. Klickar du här kommer du till Socialdemokraternas hemsida där du kan läsa mer om exemplet du klickade på, men också andra inspirerande berättelser om facklig-politisk samverkan runt om i landet. Du hittar många fler exempel på hemsida än de som nämns i denna folder.

Tips på strukturer för samverkan

Grunden för facklig-politisk samverkan måste vara den gråa vardagen. Vi kan inte ha som grund att ses när det brinner till, när besluten egentligen redan är tagna och positionerna fastlåsta. Det är inte ett sätt att samverka, det är tillfällen för information. Genom regelbundna strukturer och att gemensamt identifiera tillfällen då vi behöver prata lite extra mycket med varandra lägger vi en god gemensam grund. Hur ser tidsplanen för mandatperioden ut? Vilka beslut tror vi kommer komma när och vilka behöver vi träffa i arbetet inför, under och efter. Vad är syftet? Att förankra eller lyssna in – var tydlig med förväntningar.

Som kommunal- eller regionråd behöver du känna de fackliga företrädarna personligen. Det är avgörande när det sedan bränner till – vilket vi alla vet att det någongång kommer att göra.

- Skapa ett årshjul tillsammans med LO-facken eller LO-distriktet, gärna det som är känt över hela mandatperioden. Det blir en bra grund för att identifiera – i god tid – vem vi ska träffa och när. Hur passar TCO och Saco in i detta årshjul?
- Generell struktur med återkommande möten. Hur ofta och i vilka konstellationer ska vi träffa fackliga organisationer?

- Möten inför särskilda beslut, t ex kommunens eller regionens budget, översiktsplan eller nybyggnationer, renoveringar och etableringar. Hur kommunicerar vi detta gemensamt?
- Möten inför upphandlingsprocesser. Det går att få underlag från fler ställen än tjänstemännen och fackliga organisationers jurister kan ibland ge andra tips på formuleringar eller tillägg.
- Kom överens med fackliga organisationer om gemensamma mål. Deltagande på samtliga sektioners APT under en mandatperiod? Träffa alla verkstadsklubbar under en mandatperiod? Uppsöka sommarjobbbara tillsammans? Det finns många olika ingångar, saker du säkert kommer göra oavsett.
- Hur kommunicerar vi tillsammans nationell politik? Göra gemensamma utspel på nedbrytningar av en socialdemokratisk budget eller propositioner/motioner?
- Vi träffar alltid fackklubben! Gör kommunen eller regionen företagsbesök? Se då till att det är självklart att fackklubben alltid är med när vi träffar företagsledningen.

Tips & länkar

Att träffas kontinuerligt ger styrka

En gång i månaden samlar Socialdemokraterna i Västernorrland fackliga kamrater till fredagsträffar. Att ses kontinuerligt gör att nätverket stärks och möjligheterna att göra skillnad i vardagen ökar. [Läs mer ►](#)

Lyssna leder framåt

När budgeten för kommande år börjar diskuteras i regionfullmäktigegruppen, är de fackliga organisationerna inbjudna att delta. [Läs mer ►](#)

Tips på politik

Möjligheterna är oändliga, det är i samtalet som idéer växer fram. Träffarna med fackliga organisationer och företrädare är lika delar förankring och att lyssna in. Vissa saker fungerar, ibland trots förutsättningarna, vissa saker är helt tokiga men märks kanske inte i vardagen. De flesta bra samtal startar dock med en bra fråga. Vad vet du redan och vill ha reaktioner på och vad vill du veta mer om? Nedan finns ett axplock av olika ingångar.

- Passar busstiderna och busslinjernas sträckning kommunens och regionens stora arbetsplatser? Träffa fackliga klubbar runt om för att få in synpunkter. Kan fler ställa bilen får vi fina miljövinster på köpet.
- Försämringar på gång för personalen i kommunen/regionen? Neddragningar av verksamhet? Se hur Kronoberg och Dalarna gjort i opposition.
- Dåliga villkor för arbetarna på det upphandlade bygget? Se hur Linköping gjorde tillsammans med Byggnads.
- Skåne-exempel. Seko, tågpersonal och S i Region Skåne. Upphandlingsfråga.
- Hur mår de anställda i centrumhandeln? Är hot och våld en del av deras vardag? Träffa medarbetare tillsammans med Handels för samtal om en tryggare arbetsdag. Vad kan kommunen eller regionen göra?

- Heltid ska vara norm i kommuner och regioner. Lär av Kiruna och Kommunal som gjorde resan mot heltid tillsammans.
- Heltid ska vara norm på arbetsmarknaden. Kan du som råd, tillsammans med exempelvis Handels eller Hotell- och restaurangfacken, kroka arm för att förändra villkoren brett?
- Delade turer är ett aber. Se hur Kalmar och Kommunal tillsammans plockade bort delade turer.
- Samtal om återhämtning efter månaderna med pandemin. Hur tar vi oss an gemensamt det som kanske inte blev av under pandemin och hur gör vi det samtidigt som vi värnar om varandra?
- Inrätta råd i kommunen eller regionen. Ett välfärdsråd där välfärdsfacken bjuds in till gemensamma samtal – inspiration finns att hämta från tex regeringens välfärdskommission. Eller ett samhällsbyggnadsråd, trygghetsråd eller liknande, där parter från arbetsmarknaden och andra representanter kan delta. I opposition och den styrande majoriteten röstar ner förslaget? Inrätta ett själv som du leder och bjuder in till. Efter valet kan du som majoritetsföreträdare göra det officiellt.
- Personalpolitik, det finns massor av tips i den personalpolitiska plattformen som S-gruppen i SKR antagit. Den hittar du här ►

Tips
& länkar

Kraftsamling inom äldreomsorgen

I Uppsala kraftsamlar partiet tillsammans med proffsen – fackförbund och pensionärer – för en bättre äldreomsorg! [Läs mer ►](#)

Ett lyckat facklig-politiskt samarbete i Linköping

2019 startade Socialdemokraterna i Linköping och flera LO-förbund en arbetsgrupp för att jobba mot oseriösa aktörer. Tillsammans har vi drivit på politiskt för att kommunen ska ställa tydliga krav på företag för att stärka tryggheten ör den som arbetar. [Läs mer ►](#)

Så räddade vi hemtjänsten tillsammans!

I Huddinge stoppade ett folkinitiativ det moderatledda styret från att privatisera den kommunala äldreomsorgen! [Läs mer ►](#)

Tips på metoder

Att samverka facklig-politiskt är ibland så självklart att det inte alltid planeras särskilt för. Genom att planera och testa olika metoder för facklig-politisk samverkan eller samarbete med fackliga organisationer involveras fler och arbetet stärks. Nedan följer tips på hur vi samverkar och breddar den facklig-politiska samverkan till att involvera fler.

- Låt den fackliga verkligheten problemformulera innan ett förslag läggs fram. Det ger större synlighet och möjliggör också vinkeln av att både erkänna facket inflytande och lösa relevanta samhällsproblem.
- Arbeta fram gemensamma vallöften. Det behöver inte vara ett helt program, ofta är en eller två frågor perfekt och alldeles lagom. Gör utspelen tillsammans, eller stötta varandra i efterkommunikationen. Följ upp vallöften gemensamt under den kommande mandatperioden.

- Ha speed-dating mellan styrelser i förbunden och fullmäktigegruppen. Alla behöver vara bärare av kontakten och relationerna.
- Vi är experter på olika områden – efterfråga varandras kompetenser! Bjud in Byggnads för att berätta om den regionala kompetensförsörjningen inom samhällsbyggnadsområdet till fullmäktigegruppen eller Hotell- och restaurangfacket för att prata om arbetslivskriminalitet i kommunen/regionen.
- Inrätta olika former av råd, antingen inom kommunen och regionen eller själv i opposition. Där har fackliga organisationer en självklar roll.
- Gemensamma program eller förslag kontinuerligt under mandatperioden. En enkät som presenteras? En namninsamling eller konkreta förslag? Debattartiklar eller demonstrationer, inget behöver vänta till valåret eller Första maj.

Tips
& länkar

Gemensam politisk plattform

Tillsammans mejslade vi fram en gemensam politisk plattform! Så gjorde LO-distriktet i Skåne politik tillsammans med partidistriktet. [Läs mer](#) ▶